

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Conciliorvm Omnivm Generalivm Et Provincialivm Collectio Regia

Ab anno DCCCCX. ad annum MLXXIII.

Parisiis, 1644

Appendix Concilii Salegvnstadiensis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15625

ANNO
CHRISTI
1022.

tia, vt in aliquo capitali crimine inculpati pœnitentiam a sacerdotibus suis accipere nolint, in hoc maxime confisi, vt Romam euntibus apostolicus omnia sibi dimittat peccata; sancto visum est Concilio, vt talis indulgentia illis non profit, sed prius iuxta modum delicti pœnitentiam sibi datam a suis sacerdotibus adimpleant, & tunc Romam ire si velint, ab episcopo proprio licentiam, & literas ad apostolicum * ex iisdem rebus deferendas accipiant.

XIX.

Decretum est etiam in eodem Concilio, vt omnis pœnitens, dum carinam suam ieiunat, de loco in locum non migret: sed ibi permaneat vbi suam acceperit pœnitentiam, vt proprius sacerdos sibi præbeat testimonium: si autem ibi propter hostiles iniurias ieiunare non poterit, suus sacerdos eum confratrum suorum alicui, vbi pacifice possit ieiunare, diligentissime commendet.

XX.

In eodem quoque Concilio decretum est, vt nullus presbyterorum quemquam, nisi iussu episcopi, in ecclesiam introducere præsumat, cui pro aliquo delicto illam ingredi non liceat.

APPENDIX
CONCILII SALEGVNSTADIENSIS.*Quomodo initianda sit Synodus.*

HORA conuenienti, quando episcopo vel eius vicario visum fuerit, omnes expellantur de ecclesia, obseratis foribus cunctis: ad vnam ianuam, per quam sacerdotes ingredi oportet, ostiarii stent, & sella ponatur in medio,

Oo iij

Quæ sequuntur
apud Bur-
chardum
inuenimus,
ideoque
ipsa obmit-
tere nolui-
mus.

& super eam sacra reliquia & plenarium cum stola ponantur. Deinde conuenientes presbyteri omnes intrent, & secundum ordinationis suae tempus resideant. Post hos ingrediantur diaconi probabiles, quos ordo poposcerit interesse. Exinde introducantur laici bonae conuersationis. Tunc ingrediatur episcopus, si voluerit, vel si necessitas exegerit: & si non adierit episcopus, eius vicarius eadem faciat. Synodum ingrediens ipse, vel eius vicarius, primum salutet clerum & populum: & versus in orientem, mediocri voce dicat: Deus humilium visitator, qui nos fraterna dilectione consolaris, praetende societati nostrae gratiam tuam, vt per eos in quibus habitas tuum in nobis sentiamus aduentum. Per Dominum, &c.

Tunc procedens diaconus cum subdiacono & cum thuribulo, & cum ceroferariis duobus, legat euangelium:

Cum esset sero die illo vna sabbatorum, & fores essent clausae.

Deinde dicat pontifex, vel eius vicarius:

Sancta Maria, & omnes sancti, & electi Dei, intercedite pro nobis peccatoribus ad Dominum Deum nostrum, vt mereamur ab eo adiuuari, & protegi, & sanari, qui viuunt & regnat in saecula.

Postmodum duabus vicibus dicat:

Deus in adiutorium meum intende.

Domine ad adiuuandum me festina.

Tunc tertio iterum dicat:

Deus in adiutorium meum intende.

Clero respondente:

Domine ad adiuuandum me festina.

Cum Gloria Patri, & Kyrie eleyson, & Pater noster, cum precibus istis:

Domine ne memineris iniquitatum nostrarum antiquarum.

Adiuua nos Deus salutaris noster.

Esto nobis Domine turris fortitudinis.

Domine exaudi orationem meam.

Dominus vobiscum.

Oremus.

Exaudi nos Deus salutaris noster, & dies nostros in tua pace dispone, vt a cunctis perturbationibus liberati tranquilla tibi seruitute famulemur. Per Dominum, &c.

Deinde pro vniuersis ordinibus, nec non pro statu papæ, & antistitis eiusdem sedis, dicant istos psalmos.

Miserere mei Deus secundum magnam misericordiam.

Deus in nomine tuo saluum me fac.

Miserere mei Deus, miserere mei.

Deus misereatur nostri.

Et Pater noster, cum precibus:

Sacerdotes tui induantur iustitiam.

Memento congregationis tuæ.

Saluos fac nos Domine Deus noster.

Vt confiteamur nomini sancto tuo.

Adiutorium nostrum in nomine Domini.

Domine exaudi orationem meam.

Dominus vobiscum.

Oremus.

Omnipotens sempiterne Deus, cuius Spiritu totum corpus ecclesiæ sanctificatur & regitur, exaudi nos pro vniuersis ordinibus supplicantes, vt gratiæ tuæ munere ab omnibus tibi gradibus fideliter seruiatur. Per Dominum, &c.

Deinde dicat:

Deus omnium fidelium pastor & rector, famulum tuum quem pastorem ecclesiæ tuæ præesse voluisti propitius respice: da ei, quæsumus, verbo & exemplo quibus præsit proficere, vt ad vitam vna cum grege sibi credito perueniat sempiternam. Per Dominum, &c.

His expletis, septem psalmos pœnitentiæ decantent, cum Kyrie eleison, & Pater noster, cum precibus istis.

Ego dixi, Domine miserere mei.

Conuertere Domine vsquequo.

Fiat misericordia tua Domine super nos.

Domine exaudi orationem meam.

Dominus vobiscum.

Oremus.

Dies nostros, quæsumus Domine, placatus intende, pariterque nos & a peccatis absolue propitius, & a cunctis eripe benignus aduersis. Per Dominum, &c.

Post hæc vero egrediantur omnes, exceptis presbyteris & ceteris idoneis clericis: factoque silentio, pontifex, vel eius vicarius, dicat hanc orationem:

Dominus vobiscum.

Oremus.

Adesto nobis, quæsumus Domine sancte Spiritus, peccati quidem immanitate detentis, sed in nomine tuo specialiter aggregatis: veni ad nos, & dignare illabi cordibus nostris: doce nos quid agamus: quo gradiamur ostende: quid efficiamus operare: esto salus & suggestor & effector iudiciorum nostrorum, qui solus cum Deo Patre & eius Filio nomen possides gloriosum: non nos patiaris perturbatores iustitiæ esse, qui summæ veritatis diligis æquitatem, vt in sinistrum nos non ignorantia trahat, non fauor inflectat, non acceptio muneris vel personæ corrumpant, sed iunge nos tibi efficaciter solius tuæ gratiæ dono, vt simus in te vnum, & in nullo deuiemus a vero: quatenus in nomine tuo collecti, sic in cunctis teneamus cum moderamine pietatis iustitiam, vt & hic a te in nullo dissentiat sententia nostra, & in futuro pro bene gestis consequamur præmia sempiterna. Per Dominum, &c.

Tunc diaconus codicem Canonum in medium proferens, capitula de Conciliis agendis pronuntiet, id est ex Concilio Toletano: finitisque titulis, & cunctis in ordine sedentibus, hæc admonitio ab episcopo, vel, si voluerit, a diacono legatur:

Ecce, sanctissimi fratres, præmissis Deo precibus, fraternitatem vestram cum pia exhortatione conuenio, & per diuinum nomen obtestor, vt ea quæ a nobis de Deo & sacris ordinibus vel nostris moribus vobis fuerint dicta cum summa reuerentia perficere intendatis. Quod si forsitan aliquis nostrum aliter quam dicta fuerint senserit, sine aliquo scrupulo contentionis in nostrum omnium copulatione ea ipsa de quibus dubitauerit conferenda reducat, qualiter Deo mediante aut doceri possit, aut doceat.

ANNO
CHRISTI
1022.

doceat. Deinde vos simili obtestatione coniuro, vt nullus vestrum in iudicando aut personam accipiat, aut quolibet fauore aut munere pulsatus a veritate discedat. Sed cum tanta pietate quidquid cœtui se iudicandum intulerit retractate, vt nec discordans contentio ad subuersionem iustitiæ inter nos locum inueniat, nec iterum in perquirenda æquitate vigor nostri ordinis vel sollicitudo tepescat.

Post hanc exhortationem, quisquis clericorum velit, conferat querelam. Et admonendi sunt, vt nullus ad Synodum veniat non ieiunus, vel a cœtu communi secedat, antequam generalis secessio adueniat. Et tunc quoque Synodus primæ diei soluatur.

Secunda die quando episcopus, vel eius vicarius, Synodum ingreditur, in loco suo stans dicat:

Dominus vobiscum.

Oremus.

Deus qui nobis in famulis tuis præsentia tuæ signa manifestas, mitte super nos Spiritum caritatis, vt in aduentu fratrum conseruorumque nostrorum gratia nobis tuæ largitatis augeatur. Per Dominum, &c.

Postea legatur euangelium ita vt in priori die:

Designauit Dominus & alios septuaginta duos.

Deinde dicat episcopus, vel eius vicarius, preces sicut in priori die. Sancta Maria & omnes sancti, & sic cetera.

Tunc omnes prostrati decantent psalmos istos pro regis nostri & aliorum sui regni primatum sospitate:

Domine quid multiplicati sunt qui tribulant me?

Exaudiat te Dominus in die tribulationis.

Deus auribus nostris audiuius.

Cum Kyrie eleyson, & Pater noster, cum precibus istis:

Domine saluum fac regem.

Esto ei Domine turris fortitudinis.

Saluum fac populum tuum Domine.

Fiat pax in virtute tua.

Exurge Domine, adiuua nos.

Domine exaudi orationem meam.

Domine Deus virtutum conuerte nos.

Dominus vobiscum.

Concil. Tom. 25.

Pp

Oremus.

Deus regnorum omnium, & Christiani maxime protector imperii, da seruo tuo regi nostro triumphum virtutis tuæ scienter excolere, vt qui tua constitutione est princeps, tuo semper munere sit potens. Per Dominum, &c.

Oremus.

Præstende Domine famulis tuis dexteram celestis auxilii, vt toto corde perquirant, & quæ digne postulant consequi mereantur. Per Dominum, &c.

Deinde pro infirmis & pro salute totius ecclesiæ istos psalmos decantent:

Beatus qui intelligit super egenum.

Domine refugium factus es.

Domine Deus salutis meæ.

Cum Kyrie eleyson, & Pater noster, cum precibus istis:

Castigans castigauit eos Dominus.

Nihil proficiat inimicus in eis.

Exurge Domine adiuua nos.

Domine exaudi orationem meam.

Dominus vobiscum.

Oremus.

Deus infirmitatis humanæ singulare præsidium, auxilii tui super infirmos famulos & famulas tuas ostende virtutem, vt ope misericordiæ tuæ adiuti ecclesiæ tuæ sanctæ repræsentari mereantur. Per Dominum, &c.

Postea legatur a diacono homilia Gregorii, incipiente versu isto:

Messis quidem multa, usque, Patres esse minime recognoscunt.

Tunc, si clerici querelam non habent conferendam, laici intromittantur. Illis autem audientibus, lectio Nicæni Concilii recitetur:

Iudices non nisi ieiuni leges & iudicia decernant.

Quisquis ex laicis habet querelam proferat.

Et Synodus secundæ diei sic solvatur.

Tertia die cum episcopus, aut eius vicarius, vt in ceteris diebus, Synodum ingreditur, dicat:

Dominus vobiscum.

ANNO
CHRISTI
1011.

Oremus.

Protege Domine, quæsumus, nos famulos tuos sub-
diis mentis & corporis, & spiritualibus enutrients alimen-
tis, propitius redde securos ab hostibus vniuersis. Per Do-
minum, &c.

Et post hoc legatur euangelium,

Circuibat Iesus ciuitates & castella.

Deinde pro fidelibus defunctis istos psalmos decantent:

Verba mea auribus percipe Domine.

Domine ne in furore tuo, *minorem.*

Ad te Domine leuaui animam meam.

Cum Kyrie eleyson, & Pater noster, cum precibus istis:

Requiem æternam dona eis Domine.

In memoria æterna erunt iusti.

A porta inferi.

Dominus vobiscum.

Oremus.

Inueniant, quæsumus Domine, animæ famulorum fa-
mularumque tuarum omnium in Christo quiescentium
lucis æternæ consortium, qui in hac luce positi tuum con-
secuti sunt sacramentum. Per Dominum, &c.

Post hæc pro irreligiosis psalmos istos decantent:

Ad te Domine clamabo.

Benedicam Dominum in omni tempore.

Deus venerunt gentes in hereditatem.

Cum Kyrie eleyson, & Pater noster, cum precibus istis:

Fiat pax in virtute tua.

Ostende nobis Domine misericordiam tuam.

Deus tu conuersus viuificabis nos.

Domine exaudi orationem meam.

Dominus vobiscum.

Oremus.

Deus qui infideles deferis, & iuste indeuotis irasceris,
populum tuum (quæsumus) ad te conuerte propitius, vt
qui te per duritiam irreligiøsæ mentis semper offendunt,
ad sancta officia promerenda tuæ miserationis gratia in-
spirante conuertas. Per Dominum, &c.

Concil. Tom. 25.

Pp ij

*Si quæ sint quæstiones vel querelæ, conferantur; & sic
Synodus tertiæ diei solvatur.*

ANNO
CHRISTI
1022.

*Quarta vero die episcopus Synodum ingrediens sic procedat,
ut primum portentur ante eum duo candelabra cum cereis incensis,
quæ sequatur subdiaconus portans euangelium, duæ cruces hinc
& inde; deinde diaconus, postremum episcopus episcopalibus in-
dutus vestimentis & cappa ingrediatur. Et ingressus in sede sua
stans dicat:*

Dominus vobiscum.

Oremus.

Nostrorum tibi Domine curuantes genua cordium,
quæsumus vt bonum, quod in nobis a te requiritur, exe-
quamur, scilicet, vt prompta tecum sollicitudine gradien-
tes discretionis arduæ subtile iudicium faciamus, ac mise-
ricordiam diligentes clareamus studiis tibi placitæ actio-
nis. Per Dominum, &c.

Postea solito more legatur euangelium,

*Respiciens Iesus discipulos suos, dixit Simoni Petro: Si
peccauerit, &c.*

NOTA.

Mogunti-
num an
possit ap-
pellari?

* *Concilium.*] Hoc Concilium teste Baronio ab auctore micrologi Moguntinum nominatur. Eo nomine iure meritoque nominari posse in sua historia Moguntina Nicolaus Serarius recte existimat. Nam *Salegunstadium*, inquit, siue sit a *Salegasto* sapiente, ut vult in historia compendio *Trithemius*, siue a *Salicis* & *Salingi*, uti *Beatus*, Moguntine iam tum diæcesis erat, scuti & hodie continetur principatu, eique præsedat archiepiscopus Moguntinus *Aribo*. Et paulo post hæc nonnulla quæ ad Canonum quorundam explicationem multum conferunt, ista subiungit: *In hac autem Synodo duæ sunt illius temporis obscuræ voces, ban- nitum ieiunium, cap. 15. & carrina vel carena cap. 17. 18. 19. de qua sic lib. 19. cap. 5. sepius Burchardus: Carrina est dierum 40. continuo- rum ieiunium in pane & aqua. Sicque in Moguntino Concilio, quod ab archiepiscopo Petro habitum est, dum sacrarum indulgentiarum nimia profusio restringitur, ita sancitum est: In dedicationibus ac ordi- num temporibus relaxari carenas, & pœnitentes introduci omni- no vetamus: sed hoc fiat tantummodo in festo cœnæ Domini ad hoc ordinario. Illud vero a banno est, quæ vox in Triburiensi Con- cilio cap. 9. in Mariano, Vrspergeni, aliisque compluribus legitur, etiam in regum literis, & diplomatibus Caroli Crassi, in fundatione*